

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

Številka: 511-39/2019-2550-2

Ljubljana, 16. 9. 2022

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na 9. ministrski konferenci »Okolje za Evropo«, ki bo potekala od 5. do 7. oktobra 2022 v Nikoziji, Cipru – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi prvega odstavka 2. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na 9. ministrski konferenci »Okolje za Evropo«, ki bo potekala od 5. do 7. oktobra 2022 v Nikoziji, Cipru.
2. Vlada Republike Slovenije je imenovala delegacijo Republike Slovenije, ki se bo udeležila zasedanja iz prejšnje točke, v naslednji sestavi:
 - Uroš Vajgl, državni sekretar, Ministrstvo za okolje in prostor, vodja delegacije,
 - Jasmina Karba, sekretarka, Ministrstvo za okolje in prostor, članica delegacije,
 - Matevž Gotovnik, višji svetovalec, Ministrstvo za okolje in prostor, član delegacije,
 - Ema Perme, podsekretarka, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, članica delegacije.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloge:

- Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na 9. ministrski konferenci »Okolje za Evropo«, ki bo potekala od 5. do 7. oktobra 2022 v Nikoziji, Cipru
- Predvideni dnevni red

Prejemniki sklepa:

- Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za zunanje zadeve, Prešernova 25, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

POTRJEN

- Ministrstvo za infrastrukturo, Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- Katja Piškur, vodja Službe za EU koordinacijo in mednarodne zadeve, Ministrstvo za okolje in prostor. - Matevž Gotovnik, višji svetovalec, Služba za EU koordinacijo in mednarodne zadeve, Ministrstvo za okolje in prostor.
3. b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5. Kratek povzetek gradiva:
- Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na 9. ministrski konferenci »Okolje za Evropo«, ki bo potekala od 5. do 7. oktobra 2022 v Nikoziji, Cipru, določajo stališče Vlade Republike Slovenije na podlagi predlaganega programa in dnevnega reda zasedanja. - Zasedanje bo potekalo pod naslovom: "Krožno gospodarstvo, trajnostni turizem in izobraževanje za trajnostni razvoj". V središču razprav bo trajnostno in zeleno gospodarstvo ter infrastruktura, zlasti v okviru načrtov okrevanja gospodarstva po pandemiji COVID-19. - Med konferenco bodo organizirana štiri srečanja na visoki ravni: a) Srečanje ministrov za okolje na visoki ravni b) 3. skupno srečanje ministrov za okolje in izobraževanje na visoki ravni o izobraževanju za trajnostni razvoj c) 1. srečanje ministrov za izobraževanje na visoki ravni o strateškem načrtovanju večstranskega sodelovanja ter izobraževanja za trajnostni razvoj d) Srečanje visokih predstavnikov držav Sredozemlja o strategiji za izobraževanje do leta 2030 za trajnostni razvoj. - Na zasedanju bo predvidoma sprejeta t.i. Nikozijska ministrska deklaracija o izobraževanju za trajnostni razvoj, ki med drugim izpostavlja posledice pandemije COVID-19 ter zaskrbljenost nad trojno planetarno krizo podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja. Deklaracija spodbuja države članice za pospešitev ukrepov za doseg ciljev agende 2030 skozi zelene in prehodne trajnostne prakse, pri čemer se izpostavlja pomembnost vloge izobraževanja za trajnostni razvoj. - Pred zasedanjem konference bo potekalo zasedanje Odbora za okoljsko politiko, kjer bo v ospredju usklajevanje ministrske deklaracije, pri čemer ostaja odprto vprašanje odstavkov, ki obsojajo napad Rusije na Ukrajino in pozivajo k preučitvi možnosti trajnostne obnove Ukrajine. - Republika Slovenija podpira prizadevanja za krepitev medresorskega sodelovanja v panevropski regiji, katerih cilj je ozelenitev gospodarstva in okolju prijazne politike. Republika Slovenija pozdravlja tematiko krožnega gospodarstva, trajnostnega turizma in izobraževanja za trajnostni razvoj kot presečne teme 9. konference »Okolje za Evropo«. - Republika Slovenija se zavzema za sprejetje konkretnih priporočil zlasti na področjih podnebja, biotske raznovrstnosti, učinkovite rabe virov, krožnega gospodarstva, trajnostne potrošnje in proizvodnje ter boja proti onesnaževanju s plastiko.

6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih			NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije			NE
c)	administrativne posledice			NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij			NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki			NE
e)	socialno področje			NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij			NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	-	-	-	-
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ			
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:			
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)
SKUPAJ			
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:			
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1
SKUPAJ			
OBRAZLOŽITEV:			
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu /			
II. Finančne posledice za državni proračun /			
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: /			
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: /			
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: /			
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev: Stroški delegacije MOP bodo kriti iz finančne postavke MOP in bodo znašali stroške letalskih kart, nočitev in dnevnic (ocenjeno 3000 EUR). Stroški MIZŠ bodo kriti iz finančne postavke MIZŠ.			
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:			
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:			
– pristojnosti občin,		NE	
– delovanje občin,		NE	
– financiranje občin.		NE	
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: / Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje. /			

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno. Gradivo predstavlja redno mednarodno dejavnost na okoljskem področju glede čezmejnih presoj vplivov na okolje in določa mednarodna skupna izhodišča.	
Če je odgovor DA, navedite datum objave:	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
mag. Matej Skočir državni sekretar	

PRILOGE:

1. Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na 9. ministrski konferenci »Okolje za Evropo«, ki bo potekala od 5. do 7. oktobra 2022 v Nikoziji, Cipru
2. Predvideni dnevni red

PRILOGA 1

Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na 9. ministrski konferenci »Okolje za Evropo«, ki bo potekala od 5. do 7. oktobra 2022 v Nikoziji, Cipru

Konferenca »Okolje za Evropo« je panevropski proces, katerega glavni namen je povezovanje držav Združenih narodov v prizadevanju za varstvo okolja in doseg soglasja glede prioritet na okoljskem področju in okoljskih politikah. V procesu sodeluje 56 držav članic iz regij osrednjovzhodne Evrope in srednje Azije ter številne nevladne organizacije, regionalni centri ter privatni sektor, ki so v vlogi opazovalcev. Slovenija se je doslej udeležila vseh konferenc procesa »Okolje za Evropo«, pri čemer konference potekajo v okvirnem razmiku petih let, prva konferenca je potekala na Češkem, zadnja pa v Gruziji leta 2016. Letošnjo konferenco gosti Ciper, kot vedno bo potekala pod okriljem Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UNECE). To je prvič, da tovrstna ministrska konferenca poteka v Sredozemlju.

Letošnja konferenca bo potekala pod naslovom: "Krožno gospodarstvo, trajnostni turizem in izobraževanje za trajnostni razvoj". V središču razprav bo trajnostno in zeleno gospodarstvo ter infrastruktura, zlasti v okviru načrtov okrevanja gospodarstva po pandemiji COVID-19. Podnebne spremembe in pandemija COVID-19 so pokazale, da prejšnji gospodarski model ni več izvedljiv in vzdržen, zlasti zaradi netrajnostnih potrošniških poti. Konferenca bo tako namenjena razpravi o zelenih in okolju prijaznih poteh naprej za panevropsko regijo. Ta mora imeti skupne cilje in merila za oblikovanje politik in spremljanje njihove uspešnosti ter izvajanja praks, ki najbolj ustrezajo domačim potrebam in so okoljsko naravnane. Konferenca bo spodbujala, da se politike, spodbude in finančne instrumente usmerja v spodbujanje zelenih rešitev, ki imajo trajnosten in oprijemljiv učinek.

V okviru teme krožnega gospodarstva v turizmu bo v ospredju razprav uporaba modelov krožnosti, ki lahko zagotavljajo deležnikom priložnost za preoblikovanje turističnega sektorja s uporabo trajnostnega modela in načel krožnosti. To lahko omogoča nove poslovne modele za vse infrastrukturne sektorje povezane s turističnimi procesi in dejavnostmi, kot so med drugim promet, upravljanje z vodo in odpadki. Z izvajanjem programov in projektov, ki so usmerjeni v uporabo krožnih modelov v vrednostni verigi turizma je mogoče pospešiti tudi trajnostno potrošnjo in proizvodnjo.

Poleg uporabe načel krožnosti bi morali tako obstoječa kot nova turistična infrastruktura izboljšati področja ohranjanja ekosistemov in narave ter zaščititi oceane, reke in jezera. Digitalne tehnologije so ključne za hiter in učinkovit prehod s uporabo podatkov vseh ključnih deležnikov (od vlad do podjetij, turističnih operaterjev in tudi turistov). Poleg tega lahko hitro izmenljive digitalne informacije podpirajo spoštovanje standardov kakovosti in oznak za trajnost v sektorju. Cilj je vlaganje v zeleni, modri turizem in digitalizacijo za ponovno izgradnjo turizma za trajnostno prihodnost.

Med konferenco bodo organizirana štiri srečanja na visoki ravni:

- a) Srečanje ministrov za okolje na visoki ravni bo razpravljalo o ozelenitvi gospodarstva v panevropski regiji: prizadevanje za trajnostno infrastrukturo in o uporabi načel krožnega gospodarstva v trajnostnem turizmu.
- b) 3. Skupno srečanje ministrov za okolje in izobraževanje na visoki ravni o izobraževanju za trajnostni razvoj bo razpravljalo o štirih glavnih oseh novega okvira izvajanja strategije UNECE do leta 2030 in prihodnjih korakih za njeno izvajanje.
- c) 1. srečanje ministrov za izobraževanje na visoki ravni bo razpravljalo ter izmenjalo izkušnje o izobraževanju za trajnostni razvoj, še posebej o pomenu povezovanja, celostnega institucionalnega pristopa, spremljanja in evalvacij, inovacij ter aktivne participacije mladih v družbenih in političnih procesih.

d) Srečanje visokih predstavnikov držav Sredozemlja na visoki ravni bo razpravljalo o prihodnjih korakih v regiji in strategiji za izobraževanje do leta 2030 za trajnostni razvoj.

Dva dni pred začetkom konference bosta zasedala tudi Odbor za okoljsko politiko (UNECE CEP) in Usmerjevalni odbor UNECE za izobraževanje za trajnostni razvoj (UNECE ESD), ki potekata na uradniški ravni in sta zadolžena za pripravo in usklajevanje dokumentov in gradiv za konferenco. V okviru vsebin trajnostnega razvoja bo Sekretariat Odbora za okoljsko politiko obvestil o doseženem napredku na regionalni ravni v povezavi z Agendo 2030. Na zadnjem odboru, maja 2022, se je Odbor seznanil tudi s poročilom zasedanja Skupščine Združenih narodov za okolje (UNEA-5), pri čemer je bila v ospredju tudi resolucija o na naravi temelječih rešitvah, ki je prvi uraden dokument OZN, ki opredeljuje na naravi temelječih rešitve. Resolucija je bila sicer usklajena in vložena v sprejetje UNEA v času Slovenije kot predsedujoče Svetu EU.

Odbor CEP bo 3. in 4. oktobra obravnaval stanje dokumentov Sekretariata, vključno z ministrsko deklaracijo, ki je bila vsebinsko v večini usklajena že na preteklih zasedanjih. Neusklajeni ostajajo zlasti politični deli besedila, ki se nanašajo na okoljsko stanje v Ukrajini. Države članice EU si prizadevajo, da bi deklaracija vsebovala tako odstavka, ki obsojata napad Rusije na Ukrajino, kot odstavek o pomembnosti trajnostne povojne obnove v Ukrajini. Rusija in Belorusija bosta na Odboru prisotni, pri čemer ima v trenutni fazi EU podporo zgolj Švice, Velike Britanije in ZDA. Druge države članice UNECE bodo najverjetneje podprle izbris omenjenih odstavkov, zaradi česar se Sekretariat že pripravlja na številne možne scenarije poteka zasedanja (kot možno se omenja dve ministrski deklaraciji ali poimensko izpostavo držav, ki podpisujejo celotno deklaracijo in tistih, ki ne podpirajo omenjenih odstavkov ali opombe ministrski deklaraciji kot tudi morebitno tajno glasovanje).

Dodatno bo na konferenci potekalo tudi preko 50 vzporednih sej na katerih bodo države in mednarodne organizacije predstavile najboljše prakse in novosti, izmenjale ideje in okrepile sodelovanje. Predstavljena bodo orodja s področja krožnega gospodarstva, trajnostnega turizma in izobraževanja za trajnostni razvoj.

Zadnji dan konference bo potekalo poročanje o rezultatih omenjenih tematskih zasedanj, ki mu bo sledilo sprejetje sklepnih dokumentov konference, s sprejeto ministrsko deklaracijo kot glavnim dosežkom konference. Nikozijska ministrska deklaracija o izobraževanju za trajnostni razvoj med drugim izpostavlja predvsem posledice pandemije COVID-19 ter zaskrbljenost nad trojno planetarne krizo podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja. Deklaracija spodbuja države članice za pospešitev ukrepov za doseg ciljev agende 2030 skozi zelene in prehodne trajnostne prakse. Povezuje se vloga izobraževanja za trajnostni razvoj in ozaveščanja o okoljskih problematikah. Nadaljnjo se sprejema okvir za izvajanje strategije UNECE za izobraževanje in trajnostni razvoj od leta 2021 do 2030. Osnutek ministrske deklaracije bo dokončno usklajen na konferenci, pri čemer je deklaracija neobvezujoča in nima pravnih posledic za države udeleženke.

Slovenija bo na konferenci sodelovala v plenarni razpravi na srečanju ministrov za okolje na visoki ravni o ozelenitvi gospodarstva v panevropski regiji ter 3. skupnem srečanju ministrov za okolje in izobraževanje na visoki ravni o izobraževanju za trajnostni razvoj. Slovenija se bo udeležila tudi dialoga na temo Sredozemske Strategije in Akcijskega načrta za izobraževanje za trajnostni razvoj, kar je posredno povezano s prevzemom predsedovanja Barcelonski konvenciji Združenih Narodov o varstvu Sredozemlja, trenutno pa že predseduje Sredozemski komisiji za trajnostni razvoj.

Republika Slovenija podpira program UNECE in si prizadeva za krepitev aktivnosti, ki naslavlja problematiko trojne planetarne krize podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja ter drugih okoljskih problematik tudi z vidika pomembnosti

izobraževanja za trajnostni razvoj. Cilji Okvira za uresničevanje Strategije izobraževanja za trajnostni razvoj UNECE od 2021 do 2030 so v skladu z razvojnimi usmeritvami Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. VITR - vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj - je med osrednjimi vsebinskimi prioritetami kurikularne prenove šolskega izobraževanja, resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva do 2030 pa spodbuja k zelenem in ustvarjalnem razvoju visokošolskih dejavnosti.

Republika Slovenija se zavzema za krepitev regionalnega sodelovanja in okoljskih multilateralnih aktivnosti ter podpira cilje krepitve medsektorskega sodelovanja v panevropski regiji za ozelenitev gospodarstva. Republika Slovenija pozdravlja tematiko krožnega gospodarstva, trajnostnega turizma in izobraževanja za trajnostni razvoj kot presečne teme 9. Konference »Okolje za Evropo«. Razprave nudijo priložnost iskanja trajnostnih in zelenih rešitev v gospodarstvu in infrastrukturi, zlasti v okviru okrevanja gospodarstva po pandemiji COVID-19.

Republika Slovenija se zavzema za sprejetje konkretnih priporočil zlasti na področjih podnebja, biotske raznovrstnosti, učinkovite rabe virov, krožnega gospodarstva, trajnostne potrošnje in proizvodnje ter boja proti onesnaževanju s plastiko. Spodbuja pripravo priporočil za nadaljnje konkretne ukrepe, zlasti na področjih, ki so bila v preteklosti manj uspešna v prizadevanjih za doseg ciljev Agende 2030 trajnostnega razvoja v tej regiji.

PRILOGA 2

Predvideni dnevni red

Nikozija, Ciper

3. – 4. oktober 2022: Zasedanje Odbora za okoljsko politiko (CEP UNECE)

4. oktober: Zasedanje Usmerjevalnega odbora UNECE za izobraževanje za trajnostni razvoj (ESD)

5. – 7. Oktober 2022: 9. ministrska konferenca »Okolje za Evropo«

1. Otvoritev konference in sprejetje dnevnega reda.
2. Od Dobriša do Nikozije: 30 let okoljskega sodelovanja v vseevropski regiji.
3. Okolje v panevropski regiji: vizija do leta 2030 in naprej.
4. Tretje srečanje ministrstev za izobraževanje in okolje na visoki ravni.
5. Zeleno gospodarstvo v panevropski regiji: prizadevanje za trajnostno infrastrukturo.
6. Uporaba načel krožnega gospodarstva v trajnostnem turizmu.
7. Poročanje o rezultatih tematskih srečanj konference.
8. Sprejetje sklepov konference.
9. Zaključek konference.